

På veg mot kvalitetskrav for Recovery College

Prosjekt Jæren Recovery College

Tor Arne Riskedal

Steinar Trefjord

August 2019/mars20

Kvalitetskrav og kjennetegn

Styringsgruppa for prosjekt Jæren Recovery College vedtok på sitt møte 14.02.2019 kvalitetskrav for godkjenning av tilbud som utvikles ved colleget. Disse skal underbygge colleget sin identitet/varemerke. I løpet av forprosjektet skal punktene justeres, detaljeres og utdypes. Dette ble først gjort i august 2019. Dette er versjon 2, fra mars 2020.

Kvalitetskravene er inspirert og i samsvar med lignende krav ved recoverycollege i England, Danmark og Norge (Bergen og HVL/Karmøy). Hovedkilde: *Imroc- Implementing Recovery through Organisational Change, Mental Health Network NHS Confederation, Centre for Mental health v/ Rachel Perkins, Julie Repper, Miles Rinaldi and Helen Brown.*

Samskapt

Tilbud ved Recovery Colleget skal planlegges, utvikles, besluttes, kvalitetsikres og leveres av personer med egenerfaring og fagerfaring gjennom et likeverdig og reelt samarbeid. Samskaping og samarbeid skal være collegets varemerke. De som kommer til colleget som studenter skal kunne regne med å treffe andre deltagere med både erfarings- og fagkunnskap. Med fagkunnskap menes kunnskap som er relevant for recoverystøtte. Dette kan være helse- og sosialfaglig utdanning og andre fagområder som fremmer egenutvikling og tilhørighet i samfunnet i ulike verdsatte roller.

I samskaping ved Recovery College er det en forutsetning at alle som deltar opplever at de er likeverdige og at prosesser (utvikling av kurs) og resultat (kurs klart for gjennomføring) faktisk gjenspeiler tydelig både erfarings- og fagkompetanse. Dette betyr ikke at det må være matematisk likt antall personer med fag- og erfaring til stede, men det skal særskilte grunner til at personer med erfaringskompetanse er i mindretall. Dette fordi at det i recoverybaserte tilbud er erfaringskompetansen som er hoved-kunnskapskilden.

Suksess markeres. Kursbevis er et enkelt eksempel på en slik markering. En vil etter hvert også legge vekt på feiringer og markeringer både for studenter og personer i andre roller ved colleget.

En base (en arena – et sted – ikke bare en måte)

Et Recovery College har en fast base for sine aktiviteter. Hensikten er, foruten det praktiske med dette, å bygge opp en egenidentitet som aktør i samfunnet og bygge et Recovery College-miljø.

Lokalene og fasilitetene bør stimulere til å gjøre undersøkelser, dele erfaringer, reflektere og få og gi veiledning. Et typisk Recovery Colleget vil ha fasiliteter som klasserom, kursrom, bibliotek med tilgjengelig kunnskap (bøker, personlige historier, filmer m.m.), tilgang til Internett, leserom/studierom og rom for trivsel/sosialt (kjøkken/kantine).

Kurs/workshops kan også avholdes andre steder (satellitter) der det vurderes hensiktsmessig. Dette må vurderes opp mot verdien av å komme på en arena en ikke til daglig er på og den identitet som student som selve lokalene til Recovery College kan bidra

til. Recovery College kan alternativt ha fokus på hvordan støttepersoner kan hjelpe innbyggere til å komme seg til Recovery Colleget. Det skal i tilfelle at det velges å arrangere «satellitt-kurs» tilstrebes å være på «nøytrale» arenaer, det vil si på plasser som er vanlig for innbyggerne å benytte til læring og vekst etc.

Utdanningsbasert

At et Recovery College er utdanningsbasert vil si at aktivitetene der har karakter av workshops, kurs, undervisning og veiledning. I klasserommene vektlegges erfaringsdeling og refleksjon. Ønske er at det som skjer bidrar til læring og utvikling for den enkelte.

At et Recovery College er utdanningsbasert betyr at de typiske rollene du finner der er studenter, medstudenter, evt «faddere» eller «loser» for nye studenter og lærere, veiledere og personer som ivaretar administrative oppgaver. Det er vanlig at noen er ansatt i stillinger, noen er engasjert på timebasis og noen bidrar som frivillige. Alle rollene ved Recovery Colleget skal etter hvert være tydelig beskrevet.

Å benytte begrepet *student* tenker vi gir en positiv forventning om å kunne oppleve læring og utvikling. Det gir signal om at de som deltar tar ansvar, har ressurser og potensiale og har noe å bidra med til sine medstudenter og lærer. Å ta kurs gir ikke formelle studiepoeng, men alle som fullfører får kursbevis.

Recovery Colleget har en tydelig beskrivelse av de ulike kurs/workshops og arrangement som tilbys og hva som ellers kan forventes fra Recovery Colleget eller hva en kan forvente å få bidra med.¹ Lærere, veiledere og andre trener på å gjøre sin kompetanse forståelig og tilgjengelig for de som skal gjøre seg nytte av den. Språk og begrep som benyttes skal være forståelig for alle, i tråd med *klarspråk*-regler ([språkrådet](#)).

Tilbud ved colleget skal være målrettete, og ha en tydelig start og slutt.

Recovery Colleget skal jobbe for å gjøre studentrollen trygg, spennende, innbydende og noe som gir stolthet, skaper forventning og motiverer. Vi ønsker at alle skal oppleve *læring, vekst og glede* 😊.

Det er for alle og er inkluderende

Jæren Recovery College er et utdanningstilbud og et fellesskap. Jæren Recovery College er for deg som ønsker et bedre liv, på tross av utfordringer knyttet til rus eller psykisk helse – det er for helsepersonell og det er for deg som pårørende, venn eller kollega til noen som jobber med egen recoveryprosess. Det er også for deg som bare er nysgjerrig på hva recovery kan bidra til. Recovery collegets «ånd» er at det er åpent for alle, og at en ikke avviser noen som er interesserte.

Det er et mål at den som tar kontakt, kommer innom på besøk, er student/kursdeltager eller har en rolle som utvikler eller lærer skal oppleve seg sett, bli lyttet til og føle seg inkludert

¹ Ved Nottigham Recovery College har de noe de kaller *Studentløftet* og *Recoverycollege-løftet*. Disse sier noe om de forventninger student kan ha til Recovery Colleget og vise-versa. Pr nå har vi ikke utarbeidet slike løfter ved Jæren Recovery College.

Personsentrert og fremtidsrettet

Recovery College er for personer som ønsker å lære og vil gå inn i en student/kursdeltaker-rolle. Dette innebærer å ha en aktiv rolle med ansvar for egen læring, og med mulighet til å bruke seg selv og bety noe for medstudenter og andre ved colleget.

Den enkelte som kommer til colleget skal bli møtt med åpenhet og interesse, og skal få hjelp til å finne fram til hvilke kurs og tilbud som passer for akkurat han/henne. Studentene kan få hjelp til å lage sine egne læringsplaner, som er basert på egne mål, ambisjoner og ønsker om økt kunnskap, større forståelse og bruk av ressurser og muligheter i samfunnet. Hjelp til dette kan gis gjennom informasjonsmateriale (papir og internett) og ved personlig veiledning, fadder- og losfunksjoner og ved samtaler med alle ved colleget.

Recovery Colleet skal være rimelig oppdatert på andre tilbud som er relevante for studentene. Informasjon om andre læringsmuligheter og relevante tilbud utenfor Recovery Colleet skal gjøres tilgjengelig, for eksempel ved oppslag på informasjonstavle og ved å integrere slik informasjon i kurs, workshops og arrangement.

Ikke erstatning for behandling

Flere studenter ved Recovery Colleet vil være personer som har rett på eller mottar helsehjelp i kommunehelsetjenesten og/eller spesialisthelsetjenesten. Tilbud ved Recovery Colleet kan kanskje oppleves som et supplement til behandling, men tilbudene har ikke en primær målsetting om å erstatte helsetilbud. Det er ikke et kriterium at man mottar behandling/helsehjelp for å være student ved et Recovery College. Lærere/veiledere skal hverken diagnostisere problemer eller igangsette behandling.

Ikke erstatning for andre studier

Recovery College kan for noen være et steg på veien mot studier som samfunnet tilbyr gjennom skoler, høgskoler og universitet. Et hovedmål for Recovery Colleet er å fremme deltakelse og medborgerskap, men et Recovery College skal ikke erstatte den generelle utdanningen og mulighetene som tilbys av lokale utdanningsinstitusjoner. Kurs ved Recovery Colleet kan imidlertid bidra til å senke terskler for å komme seg videre til ulike studier. Recovery College kan være en arena for å øve seg på ulike sider ved studentrollen.

Recoveryorientert

All aktivitet ved Recovery Colleet skal bygge på og fremme «recovery-verdiene» *tilhørighet, håp, identitet, mening og empowerment (egenstyrke/positiv selvhevdelse)*. Disse verdiene ønsker vi skal prege både kulturen ved colleget, det fysiske miljøet og driften.

Recovery Colleet skal vektlegge å fremme rammer, kultur og innhold som gir lyst til å lære, bidrar til at det er trygt å være tilstede og fører til egenutvikling. Vi ønsker at det å være på Recovery colleet også skal bidra til å oppleve tilhørighet til colleget og i samfunnet for øvrig.

Målet er å utvikle et Recovery College der den enkelte student sine ressurser, ønsker, utvikling og læringsmål blir møtt med kunnskap, erfaring og støtte som fremmer disse. Tilbud ved colleget skal også bidra i å dyktiggjøre personer som ønsker å gi recoverystøtte.

Samfunnsfokusert

Et Recovery College tar utgangspunkt i at vi alle er samfunnsaktører, og ønsker å leve et godt liv i samfunnet. Tilbud ved Recovery Colleet skal derfor peke utover til – legge grunnlag for - muligheter or å delta i ulike roller i samfunnet. Dette kan være-utdanning, arbeid eller annen form for aktivitet og deltagelse.

Recovery Colleet skal utvikle sin rolle i samarbeid med andre samfunnsaktører (partnere) og også tilby kurs som er aktuelle for disse. Utdanningsinstitusjoner, politi, barnevern, næringsliv, frivillige og ideelle organisasjoner er eksempler på viktige samfunnsaktører.

Vi ser på Recovery College som en samfunnsinstitusjon, og tilbud og aktiviteter skal bidra til å bekjempe fordommer og stigma knyttet til psykisk helse og rus. Recovery Colleet skal ta sitt ansvar for at både enkeltpersoner og lokalsamfunn ser sine muligheter til å skape et samfunn som kan være inkluderende for alle, og imøtekomme menneskelig nød og urett.

Å være samfunnsfokusert handler også om å se på kommunetjenester, helseforetak og andre instanser som utøver rus- og psykisk helsearbeid eller recoverystøtte som *samfunnsaktører*. Recovery Colleet ønsker å fremme en slik tenkning ved å invitere disse – sammen med andre aktører fra organisasjonsliv, frivillighet, næringsliv og andre til workshops, seminar eller andre typer arrangement. Viktige tema vil være menneskerettigheter, motarbeidelse av stigma og fordommer, hvordan bygge ned barrierer, hindre monopolisering av hvilken kunnskap som er gyldig innen rus- og psykisk helsefeltet og hvordan fremmer recovery-verdier internt i organisasjoner og i samfunnet.

Colleet må være på jakt etter og knytte til seg personer som ønsker å bidra til holdninger, tiltak og samfunn som er gode for alle innbyggere, og som særlig ønsker å inkludere personer med levde erfaringer med rus- eller psykiske helseutfordringer.